

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 51P/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723201151
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Mattielighová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2023:1723201151.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudkyňou JUDr. Zdenkou Mattielighovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. S., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pezinok, Nová 9, Pezinok, zastúpená v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: matka - W. S., nar. XX.XX.XXXX a otec neuvedený, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nad maloletou D. S., narodenou XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Pezinok, Nová ulica č. 9, Pezinok.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej D. S., narodenej XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, na účet Centra pre deti a rodiny Pezinok, Nová ulica č. 9, Pezinok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 09.06.2023 bol Okresnému súdu Pezinok doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odboru sociálnych vecí a rodiny, ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd vydal neodkladné opatrenie na dočasné zverenie maloletej do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pezinok, a zároveň aby nariadil vo veci samej ústavnú starostlivosť nad maloletou, pričom svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tak, že dňa 02.06.2023 im bolo z Univerzitnej nemocnice Ružinov doručené oznámenie o narodení maloletej. V správe z nemocnice je okrem iného uvedené, že matka nechodila do poradne. Maloletá je dieťaťom z 9. nesledovanej gravidity, matka sa stará o svojich 7 detí. Najstarší syn A. má byť umiestnený v reedukačnom centre. Matke zomrel partner, otec maloletej a preto nie je uvedený v rodnom liste. Starostlivosť o deti je nad rámec matkiných schopností a možností. Maloleté deti, ktoré navštevujú základnú školu si neplnia povinnú školskú dochádzku, majú vymeškaný vysoký počet vyučovacích hodín a matka maloletých detí bola kvôli tomu riešená v priestupkovom konaní. O novorodenca sa aktuálne nemôže postarať, potrebuje si najskôr zastabilizovať situáciu. Rodičke s výchovou 7 detí pomáha jej matka a finančne ju podporuje brat. Rodina býva v komunite, kde má postavené obydlie (čiernu stavbu). Ide o 2 izbový dom s kuchyňou, bez kúpeľne a s latrínou, ktorá je vonku. Matka uviedla, že v priebehu tehotenstva fajčila 1 - 2 cigarety denne. Maloletá bola prijatá do nemocnice v 20. minúte života. Napriek tomu, že bola bez klinických príznakov celkovej alebo lokálnej infekcie, pri výraznom vzostupe CRP a rizikovej perinatálnej anamnéze (nesledovaná gravidita, neznámy čas odtoku plodovej vody, sťažená popôrodná adaptácia) jednoznačne sa nemôže vylúčiť incipientná infekcia, preto bola maloletej naordinovaná ATB terapia v dvojkombinácii a podporná infúzna terapia. Vzhľadom na to, že maloletá bola sledovaná na oddelení JIS, matka žiadala prepustenie, o dieťa prejavuje záujem. Dňa 05.06.2023 bola matka prepustená z

nemocnice. Dňa 06.06.2023 navrhovateľ navštívil domácnosť matky maloletej. Matka uviedla, že sa cíti dobre, vyjadrila sa, že musela ísť domov kvôli druhej dcére, ktorej nebolo dobre. Matke bolo poskytnuté sociálne poradenstvo ohľadom ďalšieho postupu opatrení, porozprávali sa aj o možnosti osvojenia, ale matka túto možnosť odmietla. Vzhľadom k tomu, že matka má okrem maloletej doma ešte ďalších 7 detí, starostlivosť o tieto deti je nad rámec jej schopností a možností, z toho dôvodu podávajú návrh na neodkladné opatrenie na zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pezinok - Nová ulica č. 9, Pezinok. V doplnení návrhu zo dňa 13.06.2023 navrhovateľ uviedol, že úzko spolupracuje s Mestským úradom Pezinok, ktorý vykonáva v rámci komunity terénnu sociálnu prácu v tejto rodine pravidelne a intenzívne, rodina tiež intenzívne spolupracuje s Armádou spásy. Tieto subjekty upozornili na to, že matka nezvláda starostlivosť o svoje deti. Situácia v rodine sa zhoršila po tom, ako partner matky zomrel a ona zostala na všetky deti sama. Matka už počas tehotenstva uviedla, že starostlivosť o deti je veľmi náročná a nezvláda ju, preto rozmyšľala, že pri pôrode podpíše privolenie na osvojenie. Matka si to nakoniec rozmyslela a privolenie na osvojenie nepodpísala. S matkou túto situáciu riešili intenzívne. Staršie štyri deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku aj keď ich matka do školy posiela. Nerešpektujú ju, tiež nedodržiavajú pravidlá v domácnosti. Tieto deti sú tiež riešené úradom. Maloletému A. momentálne navrhovateľ hľadá vhodné diagnostické zariadenie. Matka sa musí viac venovať mladším deťom. So starostlivosťou o deti jej pomáha matka a brat, ale ich možnosti sú tiež obmedzené. Preto nie je nikto z príbuzných, kto by mohol vykonávať riadnu starostlivosť o maloletú. V najlepšom záujme maloletej je momentálne, aby bola umiestnená do Centra pre deti a rodiny v Pezinku s čím matka súhlasila. Matka sa bude snažiť upraviť si pomery, aby si neskôr mohla dať zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti.

2. Okresný súd Pezinok Uznesením, sp. zn. 5P/13/2023-24 zo dňa 13.06.2023 dočasne zveril maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov v Centre pre deti a rodiny Pezinok, Nová 9, Pezinok. Maloletá bola do Centra pre deti a rodiny Pezinok prijatá dňa 16.06.2023. Maloletá bola umiestnená do profesionálnej náhradnej rodiny.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rodným listom maloletej, oboznámením sa s obsahom spisu, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi. Súd ďalej vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a zistil tento skutkový stav:

4. Maloletá sa narodila z mimomanželského vzťahu. Maloletá je vo veku 5 mesiacov, je zdravá. Otec maloletej zomrel.

5. Vo veci sa dňa 09.11.2023 konalo súdne pojednávanie, na ktorom sa matka maloletej nezúčastnila, pričom predvolanie si neprevzala v odbernej lehote a ani sa nevyjadrila k návrhu, súd podľa § 180 Civilného mimosporového poriadku prejednal vec v neprítomnosti matky. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že matka má okrem maloletej ďalších sedem maloletých detí, s ktorými sú taktiež problémy čo sa týka výchovy i starostlivosti. U školopovinných detí dochádza k zanedbaniu povinnej školskej dochádzky. Deti matku nerešpektujú, výchovné problémy závažného charakteru sa objavili u maloletého A. S., narodeného XX.XX.XXXX. Matka s deťmi neabsolvuje preventívne prehliadky u detskej lekárky, deti neabsolvovali povinné očkovania, matka na výzvy detskej lekárky nereaguje. Taktiež s našim úradom nespupracuje iba v čase našej návštevy v domácnosti. Odkedy je maloletá D. umiestnená v Centre pre deti a rodiny Pezinok matka ich ani raz nekontaktovala, o maloletú neprejavila žiaden záujem. Po narodení maloletej ich kontaktovala matka i stará matka maloletej, následne už vôbec. Vzhľadom na vyššie uvedené Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok odporúča návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti vyhovieť v plnom rozsahu.

6. Pracovníčka Centra pre deti a rodiny Pezinok na pojednávaní uviedla, že maloletá je umiestnená v profesionálnej náhradnej rodine, kde veľmi dobre prosperuje. Je zdravá, všetko ohľadom maloletej je v poriadku. Matka sa pravidelne o dcéru zaujíma, navštevuje ju v zariadení, avšak svoje podmienky si neupravila. Preto navrhujú nariadiť u maloletej ústavnú starostlivosť. V prípade nariadenia ústavnej starostlivosti odporúčajú matke určiť výživné.

7. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a

stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

11. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že sú splnené podmienky podľa Zákona o rodine, a preto súd nad maloletou nariadil ústavnú starostlivosť, sledujúc tým najlepší záujem maloletej. Svoje rozhodnutie súd opiera o skutočnosti, ktoré boli v rámci dokazovania preukázané a súd dospel k jednoznačnému záveru, že takéto rozhodnutie je dôvodné a v súlade s najlepším záujmom maloletej. Súd mal za preukázané, že matka nie je v súčasnosti schopná zabezpečiť maloletej riadnu výchovu a starostlivosť, ktorú jej aktuálne zabezpečuje Centrum pre deti a rodiny Pezinok. Súd mal za preukázané, že maloletá aktuálne v profesionálnej rodine prospieva a je spokojná. Matka sa o maloletú síce zaujíkala, avšak nevyňaložila úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloletú, vo výchove svojich detí boli u matky zistené vážne pochybenia,

matka je nezodpovedná a neprejavuje dlhodobu skutočný záujem o maloletú a ani neplatí výživné na maloletú. Otec maloletej nežije a nie je tu žiadna iná osoba, ktorej by mohla maloletá byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletá potrebuje stabilné, bezpečné, prijímajúce, láskyplné a podnetné prostredie, s dostatkom záujmu, kde sa bude môcť zdravo vyvíjať a rásť. Na základe uvedeného súd preto vyhovel návrhu a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Súd, vzhľadom na zverenie maloletej do ústavnej starostlivosti, zároveň uložil povinnosť matke maloletej prispievať na výživu maloletej v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona - platného Zákona o životnom minime, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Súd pri rozhodovaní o výške výživného prihliadol na životnú situáciu a možnosti matky maloletej a takto určené výživné súd posúdil ako primerané jej aktuálnym možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom.

24. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd rozhodol o trovách konania podľa citovaného § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemôže kolízny opatrovník maloletej a zástupca Centra pre deti a rodiny Pezinok odvolanie, nakoľko sa tohto práva vzdali do zápisnice súdu, čo potvrdili svojimi podpismi.

Proti tomuto rozsudku môže matka maloletej podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok. (§ 356 Civilného sporového poriadku, a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie podané ostatnými účastníkmi konania by bolo právne neúčinné, nakoľko sa tohto práva výslovne vzdali v súlade s § 368 Civilného sporového poriadku.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (§127 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§127 ods. 2 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 Civilného sporového poriadku)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 Civilného sporového poriadku)

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku)